

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з
науково-педагогічної роботи
С.А. Матюх

«26» серпня 2021 р.

ПРОГРАМА

**творчого іспиту-конкурсу для вступу на спеціальність
191 «Архітектура та містобудування» за освітньо-кваліфікаційним рівнем
бакалавр на базі повної загальної середньої освіти**

Програму склав
доцент кафедри архітектури та містобудування [Signature] Г. А. Негай

Схвалено на засіданні кафедри архітектури та містобудування
Протокол № 8 від «25» серпня 2021 р.

Зав. кафедрою [Signature] О.А. Дорофеєв

Програма розглянута та схвалена методичною радою факультету інженерної
механіки.

Голова методичної ради [Signature] В.П. Олександренко

Хмельницький, 2021

Основні положення

Основною метою проведення творчого конкурсу є виявлення загального рівня підготовки абітурієнтів, а також визначення їх творчого потенціалу та схильності до архітектурної спеціальності.

Творчий конкурс виявляє вміння вступника відповідними художньо-графічними засобами правдиво відтворювати натуру, передавати її конструктивні, об'ємні, матеріальні, просторові та тональні якості за допомогою світлотіньової проробки форми предмету. Вміння усвідомлено бачити тривимірну форму, аналізувати її і грамотно зображати на площині, керуючись композиційними законами, використовуючи правила центрального проектування, передачі пропорційних відношень, теорії освітлення, тощо.

Творчий іспиту-конкурс складається з двох вступних іспитів: «Рисунок» та «Креслення».

Вступний іспит "Рисунок"

Підготовка висококваліфікованих фахівців з архітектури неможливе без ґрунтового оволодіння рисунком (малюнком), як основою образотворчої грамоти. Як навчальна дисципліна рисунок має необмежені можливості для творчості абітурієнтів, формування їх творчого естетичного смаку. Рисунок є самостійним видом мистецтва з його багатовіковими традиціями. Головна і кінцева мета вивчення рисунку полягає в тому, щоб розвинути загальну художню культуру, розуміння і вміння зображати у першу чергу архітектурні форми і простір, навколишнє середовище з натури і за уявою, виробити найважливіше для професії архітектора вміння впевнено і вільно висловлювати свою думку графічними засобами, сумісно з іншими дисциплінами, всебічно сприяти обдуманому розв'язуванню архітектурно-художніх, технологічних і конструкторсько-будівельних задач.

Іспит передбачає виконання з натури малюнка (постановки), в складі якого можуть бути одна або дві архітектурні деталі. Кількість і складність таких деталей, а також характер їх об'єднання між собою встановлюється фахівцями-екзаменаторами. Вибір ракурсу зображуваних деталей визначається особливостями місця розташування абітурієнта щодо постановки.

Процес зображення даної постановки з натури передбачає таку послідовність:

1. Композиція і компоновка предметів і деталей на аркуші. Ця стадія передбачає визначення розміщення архітектурних деталей на площині за допомогою тонких ліній побудови, які визначають основні маси, повороти, нахили, розміри і співвідношення всіх предметів пропорційно аркушу. Композиція не повинна бути зменшена або збільшена, мати неприпустиме зрушення вгору, вниз, вліво, вправо. На цій стадії закладаються основи розкриття переднього і дальнього планів композиції, її перспективного і цілісного сприйняття.

2. Виявлення і фіксація конструктивних точок архітектурних деталей, їх конкретного місцезнаходження та визначення геометрії форм, нанесення загальної тональності легким штрихуванням, яке визначає форму деталей і предметів в цілому.

Звірка положення зображуваних предметів і деталей на горизонтальних і вертикальних площинах. Ретельне осмислення зображуваного і приведення його у відповідність до вимог перспективного скорочення (перспективи).

3. Промальовування архітектурних форм та їх частин, визначення особливостей їх об'єму в межах загального зображення (постановки), а також виявлення їх об'ємного і тонального співвідношення. Аналіз і узагальнення рисунка, досягнення єдності та графічної цілісності. З метою визначення послідовності і методичності ведення малюнка, осмисленого ставлення до конструктивного сприйняття форми, в процесі виконання завдань абітурієнт повинен зберігати лінії побудови, які не повинні впливати на якість зображення і його сприйняття.

Рисунок виконується на аркуші формату А3 графітним олівцем. Тривалість виконання рисунка - 240 хвилин. Забороняється використання креслярських інструментів.

Кожен абітурієнт повинен мати при собі графітні олівці різної твердості заточені необхідним чином та гумку. Креслярський папір формату А3 для виконання завдання надає приймальна комісія університету.

Залежно від якості виконання екзаменаційного завдання по окремих складових абітурієнту може бути нарахована наступну кількість балів:

1. Розмір і компонування зображення на площині паперу (10 -20);
2. Пропорційні відношення між предметами натюрморту (10 -20);
3. Перспективна побудова предметів натюрморту(10 -20);
4. Тональні відношення усіх складових зображення (10 -20);
5. Світлотіньова проробка предметів натюрморту(10 -20);
6. Відображення матеріалу та фактури об'єктів постановки(10 -20);

7. Узагальнення та конкретизація(10 -20);
8. Композиційна цілісність та художня виразність рисунку(10 -20);
9. Техніка виконання рисунку(10 -20);
10. Завершеність роботи (10 -20).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

190-200 балів – майстерно виконана робота, яка відповідає усім вимогам щодо якості і повноти виконання завдання творчого конкурсу;

180-189 балів – за роботу, яка в цілому відповідає вимогам щодо якості і повноти виконання завдань творчого конкурсу, але з окремим несуттєвим відхиленням технічного характеру;

170-179 балів – за роботу, яка відповідає встановленим вимогам, але містить несуттєві відхилення технічного характеру (неточності у виразності зображення);

**170 –200 балів – відповідає високому рівню підготовки;*

160-169 балів –за роботу, яка в цілому відповідає вимогам, але містить окремі недоліки, не принципового характеру щодо виразності зображення (незначні похибки побудови форми, передачі світлотіні);

145-159 балів –за роботу, яка в цілому відповідає встановленим вимогам, однак має часткові відхилення у цілісності побудови зображення;

**145–169 балів – відповідає середньому рівню підготовки;*

135-144 балів – за роботу, яка в цілому відповідає вимогам, але містить недоліки, що принципово не впливають на повноту зображення (у композиційній побудові та техніці виконання, має окрему незавершеність зображення);

100-134 балів – за роботу, яка в цілому відповідає вимогам, але є помилки в побудові, в композиції, співвідношенні світла й тіні, незавершеність деталей тощо;

**100–144 балів – відповідає низькому рівню підготовки;*

99 і менше балів – виставляється за роботи технічно недосконало виконані, в яких допущено суттєві помилки: в компонованні, розмірі зображення, пропорційних співвідношень предметів постановки, перспективі, світлотіньової передачі форми, недосконала техніка, незавершеність роботи. Зазначений рівень є недостатнім для подальшої участі у творчому конкурсі.

Абітурієнти, які відповідно до оцінювання набрали необхідну кількість балів з рисунку, переходять до наступного вступного випробування.

Абітурієнт, який виконав ці умови, отримує вищий бал – 200 балів, мінімальна оцінка складає 100 балів.

Вступний іспит "Креслення"

Основною метою вивчення креслення являється розвиток просторового уявлення, вивчення властивостей різноманітних геометричних об'єктів, підготовка абітурієнтів до самостійного виконання графічної документації для виготовлення деталей та конструкцій, а також для розв'язання творчих завдань з елементами конструювання.

Завданнями вступного конкурсу є виявлення в абітурієнтів :

- знань правил виконання креслень, передбачених державними стандартами ЄСКД;
- вмінь відтворювати образ предметів і аналізувати їх форму та конструкцію, будувати окремі зображення та креслення геометричних об'єктів (точок, прямих, площин);
- образного мислення, а також просторового уявлення;
- вмінь самостійно користуватися навчальними, довідковими посібниками в процесі підготовки до іспиту.

Іспит «Креслення» складається з двох завдань.

Перше завдання передбачає за двома заданими виглядами (прямокутними проекціями) – виглядом спереду (головним виглядом) і виглядом зверху побудувати третій вигляд (вигляд зліва), встановивши загальні форми деталі та її внутрішню будову. Головний вигляд перекреслити у заданих розмірах, на місці вигляду зверху у проекційному зв'язку виконати горизонтальний розріз, поєднавши його з частиною цього вигляду (переважно – половина вигляду і половина розрізу); на вигляді зліва виконати профільний розріз, поєднавши його з частиною цього вигляду (переважно – половина вигляду і половина розрізу); накреслити аксонометричне зображення деталі (прямокутну ізометрію або диметрію).

Проставити необхідні розміри.

Друге завдання передбачає зображення деталі типу "Пластина" з використанням побудови різних комбінацій спряжень: двох кіл (внутрішнє,

зовнішнє та комбіноване), двох прямих ліній та прямої лінії з колом (побудова дотичної).

На іспиті оцінюється:

- компоновка всіх частин креслення на аркуші паперу з дотриманням проекційного зв'язку;
- правильність позначення та виконання розрізів з поєднанням їх з відповідним виглядом;
- наявність необхідних розмірів і правильність їх нанесення;
- правильність вибору та побудови аксонометричного зображення;
- правильність побудови геометричного місця точок (Г.М.Т.) рівновіддалених від заданої лінії, визначення центру спряження і точок спряження;
- якість графічного виконання роботи.

Робота виконується графітним олівцем з використанням креслярських інструментів (циркуля, лінійки, косинців, транспортиру) на креслярському папері формату А3 і триває 240 хв.

Кожен абітурієнт повинен мати при собі всі необхідні креслярські інструменти (графітні олівці різної твердості заточені необхідним чином, циркуль, лінійку, косинці, гумку). Креслярський папір формату А3 для виконання завдання надає приймальна комісія університету.

Критерії оцінки:

1. Правильність розташування всіх складових частин креслення на аркуші паперу (до 10 балів).
2. Правильність виконання головного вигляду (до 10 балів).
3. Правильність виконання вигляду зліва з розрізом (до 40 балів):
 - побудова вигляду (до 15 балів);
 - виконання розрізу (до 15 балів);
 - дотримання проекційних зв'язків (до 10 балів).

4. Правильність виконання вигляду зверху з розрізом (до 30 балів):
 - побудова вигляду (до 10 балів);
 - побудова розрізу (до 10 балів);
 - дотримання проєкційних зв'язків (до 10 балів).
5. Правильність побудови форми предметів в прямокутній ізометрії (до 50 балів):
 - побудова тіла обертання (до 25 балів);
 - побудова граного тіла (до 25 балів).
6. Правильність побудови спряжень (до 40 балів):
 - побудова Г.М.Т. (до 20 балів);
 - побудова центрів та точок спряжень (до 20 балів);
7. Показати високий рівень графічної культури (до 20 балів).

Абітурієнт, який виконав ці умови, отримує вищий бал - 200 балів, мінімальна оцінка складає 100 балів.

Підсумкова оцінка за творчий іспит-конкурс визначається як середня величина двох окремих випробувань з максимальною оцінкою за кожне 200 балів, за умови виконання мінімального рівня вимог (не менше 100 балів) з кожного випробування.